

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Wstęp	21
Rozdział I	
Modelowe rozwiązania w zakresie kształtowania majątkowych relacji	
małżeńskich	25
1. Sposób ujmowania majątkowych relacji małżeńskich	25
2. Prawa i obowiązki małżonków niezależne od ustroju majątkowego	31
2.1. Kryteria rozróżnienia praw i obowiązków niezależnych od ustroju majątkowego	31
2.2. Uprawnienie do reprezentowania współmałżonka	33
2.3. Ochrona mieszkania rodzinnego	36
2.4. Zaciąganie zobowiązań w zwykłych sprawach rodziny	44
3. Rodzaje małżeńskich ustrojów majątkowych	50
3.1. Kryteria rozróżnienia małżeńskich ustrojów majątkowych	50
3.2. Ustrój ustawowy	51
3.3. Ustrój umowny	52
3.4. Ustrój przymusowy	53
4. Założenia konstrukcyjne wspólności majątkowej	56
4.1. Zagadnienia wprowadzające	56
4.2. Wspólność ogólna	57
4.3. Wspólność dorobku	58
4.4. Charakter majątku wspólnego	61
4.5. Zarząd majątkiem wspólnym	63
4.6. Odpowiedzialność małżonków za zobowiązania	67
4.7. Podział majątku wspólnego	69
5. Założenia konstrukcyjne rozdzielności majątkowej	71
6. Założenia konstrukcyjne rozwiązań łączących modele wspólności i rozdzielności majątkowej	73
6.1. Zagadnienia wprowadzające	73

6.2. Rys historyczny rozwiązań łączących modele wspólności i rozdzielności majątkowej	74
6.3. Próby realizacji rozwiązań łączących modele wspólności i rozdzielności majątkowej w polskim porządku prawnym	76
6.4. Terminologia opisująca rozwiązania łączące modele wspólności i rozdzielności majątkowej	79
6.5. Zasadnicze problemy wymagające uregulowania w przypadku modeli łączących wspólność i rozdzielność majątkową	81

Rozdział II

Ustanowienie rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków	83
1. Umowa jako źródło rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków	83
1.1. Dopuszczalność zawierania majątkowej umowy małżeńskiej	83
1.2. Zawieranie majątkowych umów małżeńskich w świetle danych statystycznych	84
1.3. Chwila zawarcia majątkowej umowy małżeńskiej	86
2. Cechy majątkowej umowy małżeńskiej	88
3. Zakres autonomii woli przy kształtowaniu treści majątkowej umowy małżeńskiej	93
4. Zawarcie majątkowej umowy małżeńskiej	99
4.1. Podmioty uprawnione do zawierania majątkowej umowy małżeńskiej	99
4.2. Forma majątkowej umowy małżeńskiej	103
4.3. Zawarcie majątkowej umowy małżeńskiej pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu	107
4.4. Wady oświadczeń woli przy zawieraniu majątkowej umowy małżeńskiej	110
5. Skuteczność majątkowej umowy małżeńskiej wobec osób trzecich	113

Rozdział III

Majątki małżonków podczas trwania ustroju majątkowego i zasady obliczania dorobków	123
1. Zakres swobody małżonków w rozporządzaniu przedmiotami majątkowymi	123
1.1. Zagadnienia wprowadzające	123
1.2. Ograniczenia w rozporządzaniu określonymi kategoriami przedmiotów majątkowych	124
2. Znaczenie terminu „dorobek”	131
3. Wstępna wartość dorobku	133
3.1. Zagadnienia wprowadzające	133
3.2. Pojęcie majątku	134
3.3. Majątek początkowy	136

3.4. Majątek końcowy	139
3.5. Stan i wartość majątku	142
3.6. Spis majątku	148
4. Ostateczna wartość dorobku	151
4.1. Zasady ogólne	151
4.2. Modyfikowanie zasad ustalania ostatecznej wartości dorobku	152
4.3. Ustawowy wzorzec obliczania ostatecznej wartości dorobku	153
4.3.1. Zagadnienia wprowadzające	153
4.3.2. Przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków	158
4.3.3. Przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę	159
4.3.4. Prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie	163
4.3.5. Przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę	165
4.3.6. Wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej małżonka	167
4.3.7. Prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy	168
4.3.8. Składniki nabyte w zamian za przedmioty majątkowe posiadane przez małżonka przed powstaniem rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków oraz wymienione w art. 33 pkt 2, 5–7, 9 k.r.o.	170
4.3.9. Darowizny dokonane przez jednego z małżonków	174
4.3.10. Usługi świadczone osobiście przez jednego z małżonków na rzecz majątku drugiego małżonka	177
4.3.11. Nakłady i wydatki na majątek jednego małżonka z majątku drugiego małżonka	179
5. Szczególne formy udziału małżonka w majątku współmałżonka	181

Rozdział IV

Wyrównanie dorobków	187
1. Okoliczności uzasadniające żądanie wyrównania dorobków	187
2. Charakter prawny żądania wyrównania dorobków	192
3. Sposoby realizacji wyrównania dorobków	195
4. Osoby zobowiązane do wyrównania dorobków lub uprawnione do żądania wyrównania dorobków	200
4.1. Małżonkowie jako osoby zobowiązane do wyrównania dorobków lub uprawnione do żądania wyrównania dorobków	200
4.2. Spadkobiercy małżonków jako osoby zobowiązane do wyrównania dorobków lub uprawnione do żądania wyrównania dorobków	200

4.2.1. Spadkobiercy małżonków jako osoby zobowiązane do wyrównania dorobków	200
4.2.2. Spadkobiercy małżonków jako osoby uprawnione do żądania wyrównania dorobków	203
4.3. Wyrównanie dorobków w przypadku jednoczesnej śmierci obojga małżonków	207
5. Udział w dorobku	208
5.1. Reguła podstawowa	208
5.2. Wyjątkowe okoliczności uzasadniające zmniejszenie obowiązku wyrównania dorobków	211
5.3. Dopuszczalność całkowitego wyłączenia wyrównania dorobków	218
5.4. Osoby uprawnione do żądania zmniejszenia obowiązku wyrównania dorobków	218
6. Możliwości zabezpieczenia roszczenia o wyrównanie dorobków	221
6.1. Zagadnienia ogólne	221
6.2. Skarga pauliańska	225
6.3. Przepisy o zaskarżeniu odrzucenia spadku	228
6.4. Ochrona przewidziana w art. 59 k.c.	230
7. Postępowanie w przedmiocie wyrównania dorobków	231
7.1. Zagadnienia ogólne	231
7.2. Umowne wyrównanie dorobków	231
7.3. Wyrównanie dorobków w postępowaniu sądowym	235
Uwagi końcowe	243
Wykaz cytowanej literatury	249
Załącznik. Wzory aktów notarialnych	267
Podstawowe założenia przyjęte przy konstruowaniu wzorów aktów notarialnych	267
Wzór nr 1. Majątkowa umowa małżeńska ustanawiająca rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków zawarta między nupturientami, która odpowiada treściowo rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków pozostawionej przez ustawodawcę do wyboru jako ustrój umowny	270
Wzór nr 1a. Akt notarialny obejmujący spis majątków małżonków ustanawiających rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków we wzorze nr 1	276
Wzór nr 2. Majątkowa umowa małżeńska ustanawiająca rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków realizująca założenia ekonomiczne ustawowej wspólności majątkowej	279
Wzór nr 2a. Akt notarialny obejmujący spis majątków małżonków ustanawiających rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków we wzorze nr 2	285

Wzór nr 3. Majątkowa umowa małżeńska ustanawiająca rozdzielnosc majątkową z wyrównaniem dorobków między małżonkami do tej pory podlegającymi ustawowej wspólnosci majątkowej, która uwzględnia potrzebę dokonania podziału majątku wspólnego. Wprowadzany ustrój odpowiada treściowo rozdzielnosci majątkowej z wyrównaniem dorobków pozostawionej małżonkom do wyboru przez ustawodawcę	289
Wzór nr 3a. Akt notarialny, w którym dokonano podziału majątku wspólnego małżonków oraz sporządzono spis majątków małżonków ustanawiających rozdzielnosc majątkową z wyrównaniem dorobków we wzorze nr 3	295
Wzór nr 4. Majątkowa umowa małżeńska ustanawiająca rozdzielnosc majątkową z wyrównaniem dorobków realizująca założenia ekonomiczne rozszerzonej wspólnosci majątkowej	301
Wzór nr 4a. Akt notarialny obejmujący spis majątków małżonków ustanawiających rozdzielnosc majątkową z wyrównaniem dorobków we wzorze nr 4	307
Wzór nr 5. Majątkowa umowa małżeńska uchylająca rozdzielnosc majątkową z wyrównaniem dorobków ustanowioną na mocy majątkowej umowy małżeńskiej zamieszczonej we wzorze nr 4	310
Wzór nr 5a. Akt notarialny obejmujący spis majątków małżonków w chwili ustania rozdzielnosci majątkowej z wyrównaniem dorobków oraz umowę, w której dokonano wyrównania dorobków po ustaniu tego ustroju majątkowego	312